

REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD

RAPORT
DE IMPLEMENTARE A STRATEGIEI DE DEZVOLTARE REGIONALĂ SUD
2016-2020
PERIOADA DE RAPORTARE:
IANUARIE - IUNIE 2017

CUPRINS

Abrevieri și Acronime	3
Introducere	4
Obiectivul specific 1: Asigurarea accesului la servicii și utilități publice de calitate	5
Măsura 1.1 Modernizarea, extinderea și regionalizarea serviciilor de aprovizionare cu apă și de canalizare .5	
Măsura 1.2. Reabilitarea și modernizarea drumurilor regionale și locale.	9
Măsura 1.3. Dezvoltarea sistemelor regionale de management integrat al deșeurilor solide.....	12
Măsura 1.4. Sporirea eficienței energetice a clădirilor și spațiilor publice.....	13
Obiectivul specific 2: Creștere economică echilibrată și durabilă	16
Măsura 2.2. Planificarea dezvoltării economice și turistice a RDS:	16
Măsura 2.3. Dezvoltarea serviciilor și infrastructurii de suport în afaceri	17
Măsura 2.4. Modernizarea și promovarea obiectivelor cultural-turistice de importanță regională.....	18
Obiectivul specific 3: Consolidarea guvernantei regionale.....	20
Măsura 3.1. Dezvoltarea capacităților actorilor de dezvoltare regională	20
Măsura 3.2. Eficientizarea activității operaționale a instituțiilor de dezvoltare regională	22
Măsura 3.3. Promovarea potențialului regiunii și atragerea investițiilor în domeniul dezvoltării regionale	23
Măsura 3.4. Aplicarea sistemelor de monitorizare și evaluare a SDR	24
Activități transversale.....	25
CONCLUZII	26

Abrevieri și Acronime

ADR	Agenția de Dezvoltare Regională
ACD	Agenția Cehă pentru Dezvoltare
AAC	Aprovizionarea cu Apă și Canalizare
AAP	Academia de Administrare Publică
AMD Sud	Asociația pentru Managementul Deșeurilor din RDS
APL	Administrația Publică Locală
CPP	Concurs de Propuneri de Proiecte
CBC	Cooperare Transfrontalieră
CNCDR	Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale
CRD	Consiliul Regional pentru Dezvoltare
CR	Consiliul Raional
CRS	Comisie Regională Sectorială
DGDR	Direcția Generală Dezvoltare Regională
DR	Dezvoltare Regională
DUP	Documentul Unic de Program
EE	Eficiență Energetică
ENPI	Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat
FNDR	Fondul Național de Dezvoltare Regională
GIZ	Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei
MDRC	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
MDS	Managementul Deșeurilor Solide
MIEPO	Organizația de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exportului din Moldova
ODIMM	Organizația de Dezvoltare a Întreprinderilor Mici și Mijlocii
ONG	Organizație Non – Guvernamentală
POR	Planul Operațional Regional
PRS	Program Regional Sectorial
RDS	Regiunea de Dezvoltare Sud
SCAI	Secția comunicare și atragerea investițiilor din cadrul ADR Sud
SF	Studiu de Fezabilitate
SDR	Strategia de Dezvoltare Regională
SFA	Secția finanțe și achiziții din cadrul ADR Sud
SMP	Secția management proiecte din cadrul ADR Sud

SPSP	Secția planificare strategică și programare din cadrul ADR Sud
SNDR	Strategia Națională de Dezvoltare Regională

Introducere

Agenția de Dezvoltare Regională Sud (ADR Sud) este o instituție publică, non-profit, cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC). Activitatea Agenției de Dezvoltare Regională Sud este coordonată de Consiliul Regional pentru Dezvoltare Sud (CRD Sud), care întrunește președinții Consiliilor Raionale din RDS, reprezentanții APL de nivel I delegați de asociațiile primarilor din cele 8 raioane ale RDS, precum și reprezentanții sectorului privat și ai societății civile.

Principalele atribuții ale ADR sunt stabilite în regulamentul de activitate al agenției și sunt orientate în domeniile ce țin de: planificare strategică și programare, managementul proiectelor, finanțe și achiziții, comunicare și transparență, asigurarea secretariatului CRD, dezvoltarea capacităților actorilor de DR, etc.

Cel mai important obiectiv al activității ADR Sud rezidă în implementarea Strategiei de Dezvoltare Regională Sud (SDR Sud) și a Planului Operațional Regional (POR), documente regionale de bază, ce stabilesc direcțiile strategice pentru dezvoltarea regiunii Sud și realizarea politicii naționale de dezvoltare regională în regiunea dată.

Anul 2017 este cel de al doilea an de implementare a SDR Sud 2016-2020, dar este și anul când a fost aprobat POR Sud 2017-2020. Documentul a fost elaborat în baza concursului de propuneri de proiecte (CPP) III, cu finanțare din FNDR.

Prin HG nr. 203 din 29.03.2017 a fost aprobat Documentul Unic de Program (DUP) 2017-2020, în care sunt incluse spre finanțare 12 proiecte din RDS. Pentru implementare în anul 2017 au fost aprobate 6 proiecte, finanțate din FNDR, în valoare totală de 36 014,88 mii lei. Prin urmare, acțiunile ADR Sud sunt orientate spre implementarea proiectelor prevăzute în aceste documente.

Prezentul document este orientat spre raportarea asupra activităților și acțiunilor întreprinse, în vederea realizării celor trei obiective strategice stabilite, și anume:

1. Asigurarea accesului la servicii publice și utilități publice de calitate;
2. Creștere economică echilibrată și durabilă;
3. Consolidarea guvernantei regionale.

O serie de activități care nu pot fi atribuite unei măsuri specifice, dar contribuie concomitent la realizarea mai multor măsuri, vor fi raportate la compartimentul „Activități transversale”. Raportul este prezentat MDRC și CRD Sud și este plasat pe pagina oficială a ADR Sud

Obiectivul specific 1: Asigurarea accesului la servicii și utilități publice de calitate

În perioada de referință, au fost realizate acțiuni pentru fiecare din cele 4 măsuri aferente acestui obiectiv specific, și anume:

- Modernizarea, extinderea și regionalizarea serviciilor de aprovizionare cu apă și de canalizare;
- Reabilitarea și modernizarea drumurilor regionale și locale;
- Dezvoltarea sistemelor regionale de management integrat al deșeurilor solide;
- Sporirea eficienței energetice a clădirilor și spațiilor publice.

Măsura1.1 Modernizarea, extinderea și regionalizarea serviciilor de aprovizionare cu apă și de canalizare

În cadrul acestei măsuri, în anul 2017 au fost repartizate mijloace financiare din sursele FNDR pentru implementarea unui singur proiect. Și anume: ***”Construcția sistemului de canalizare în sectorul Valul lui Traian și modernizarea stației de epurare din orașul Căușeni”***.

Pe parcursul perioadei de raportare, în vederea implementării respectivului proiect, ADR Sud și aplicantul au întreprins următoarele acțiuni:

- a fost aprobat și semnat contractul de finanțare între ADR Sud, aplicantul și partenerii proiectului;
- Consiliul raional Căușeni a aprobat prin decizie contribuția proprie prevăzută în cererea de finanțare. A fost desemnat managerul de proiect și aprobate mijloacele financiare pentru supravegherea de autor și managerul de proiect;

- a fost elaborată documentația de licitație, a fost creat grupul de lucru, au fost lansate procedurile de achiziții publice pentru achiziționarea lucrărilor de construcții și serviciilor de supraveghere tehnică.
- Desfășurată licitația publică, desemnat operatorul câștigător SRL ” Polimer Gaz Constructii ”.
- Urmează la începutul lunii iulie semnarea contractului și lansarea nemijlocită a lucrărilor de construcție.

Pe lângă proiectul ***”Construcția sistemului de canalizare în sectorul Valul lui Traian și modernizarea stației de epurare din orașul Căușeni”*** finanțat din FNDR, la măsura respectivă ADR Sud implementează alte două proiecte finanțate prin intermediul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei, GIZ.

Implementarea proiectului Modernizarea Serviciilor Publice Locale de AAC în raionul Cahul

Proiectul MSPL AAC Cahul constituie în prezent cel mai complex proiect din domeniul AAC implementat de ADR Sud în RDS. Activitățile proiectului au fost lansate încă în anul 2010. Din punct de vedere al infrastructurii fizice, pentru anul 2017 s-au prevăzut lucrări de construcție și activități în cadrul a patru măsuri investiționale (MI):

MI 1. Construcția sistemului de canalizare în satul Roșu;

MI 2. Reabilitarea stației de tratare a apei potabile din râul Prut, or. Cahul;

MI 3. Construcția apeductului magistral Cahul – Lebedenco - Pelenei – Găvanoasa – Vulcănești – Alexandru Ion Cuza și a rețelelor interne în comunele Lebedenco, Pelenei și Găvanoasa;

MI 4. Conectarea caselor individuale din s. Roșu la sistemul centralizat de canalizare.

Pentru informarea și implicarea populației locale în implementarea proiectului, în perioada de raportare, a fost desfășurată o ședință a comitetului director local (CDL), unde s-a audiat raportul privind implementarea proiectului.

În cadrul măsurii investiționale 1. ***”Construcția sistemului de canalizare în s. Roșu”*** în perioada de raportare s-a reușit:

- înlăturarea obiecțiilor consemnate în procesul verbal de recepție la terminarea lucrărilor în proporție de 95 % pentru proiectul dat. Urmează efectuarea recepției finale a proiectului, semnarea actului de predare – primire și transmiterea bunurilor obținute în rezultatul implementării proiectului în proprietate către beneficiar - primăria s Roșu din raionul Cahul.

În cadrul măsurii investiționale 2 “*Reabilitarea Stației de Tratare a apei potabile din râul Prut, or. Cahul*” s-au executat lucrări de construcție în volum integral și la data de 04 mai 2017 s-a efectuat recepția finală a lucrărilor. Astfel, a fost reparată integral sala de filtre, sala de reagenți și blocul administrativ. La data de 15 iunie 2017 a avut loc evenimentul de inaugurare a Stației de tratare a apei potabile din orașul Cahul.

Urmează acțiuni de transmitere a costurilor investiționale către aplicantul proiectului, în baza

Evenimentul de inaugurare a stației de tratare a apei potabile din or. Cahul

actului de predare – primire a setului de documente care atestă costul investițional al bunurilor și serviciilor achiziționate, construite, reconstruite sau îmbunătățite din contul mijloacelor Guvernului Germaniei.

A fost inițiată elaborarea raportului final privind implementarea proiectului „Reabilitarea Stației de Tratare a apei potabile din râul Prut, or. Cahul”

În cadrul măsurii investiționale 3. “*Construcția apeductului magistral Cahul – Lebedenco - Pelenei – Găvanoasa – Vulcănești – Alexandru Ion Cuza și a rețelelor interne în comunele Lebedenco, Pelenei și Găvanoasa*” în perioada de raportare, au fost întreprinse acțiuni ce țin de pregătirea pentru implementare a proiectului propriu - zis, și anume:

- Deschiderea ofertelor în cadrul LP nr. 17/02 din 25.04.2017 (repetată) privind achiziția serviciilor de proiectare a lucrărilor „Construcția apeductului magistral Cahul – Lebedenco-Pelenei – Găvanoasa – Vulcănești – Alexandru Ion Cuza și a rețelelor interne în comunele Lebedenco, Pelenei și Găvanoasa”. În urma evaluării ofertelor, grupul de lucru a stabilit oferta câștigătoare a operatorului SRL „Fluxproiect” cu valoarea de 6 700 259 lei (TVA 0%)
- În luna iunie a fost semnat contractul de prestare a serviciilor de proiectare cu SRL „Fluxproiect”, cu un termen de executare 11 luni.

Pentru măsura investițională 4. **Conectarea caselor individuale din s. Roșu la sistemul centralizat de canalizare*”, s-a convenit asupra faptului ca Guvernul României, prin intermediul GIZ, va finanța parțial, în anul 2017 conectarea caselor individuale la sistemul centralizat de canalizare (190 mii Euro), cealaltă parte pentru implementarea măsurii este asigurată din contribuția localnicilor (500 mii lei).

În acest context, primăria Roșu a contractat în urma licitației publice, compania de proiectare SA ”Intexnauca” pentru elaborarea documentației tehnice privind proiectarea conectărilor la sistemul de canalizare a caselor individuale în s. Roșu. Pe parcursul perioadei de raportare s-a reușit:

- finalizarea elaborării documentației tehnice privind proiectarea conectărilor la sistemul de canalizare a caselor individuale în s. Roșu
- transmiterea documentației de proiect către ADR Sud și GIZ spre examinare și aprobare, urmează lansarea licitației publice pentru contractarea lucrărilor de construcție.

La data de 23 iunie 2017 a fost semnat Acordul de Finanțare cu Guvernul Romaniei privind finanțarea lucrărilor de conectare a caselor individuale la sistemul de canalizare centralizat din s. Roșu.

Implementarea proiectului Modernizarea Serviciilor Publice Locale de AAC în raionul Leova

Proiectul MSPL AAC Leova este un proiect regional în domeniul AAC, implementat de ADR Sud cu suportul GIZ. Proiectul presupune construcția magistralei Leova – Iargara cu posibilitatea de conectare la magistrală a tuturor localităților din raionul Leova (28 primării, 40 localități, circa 50 mii locuitori). La prima etapă se lucrează direct cu 14 primării din raion care sunt grupate conform strategiei în clusterelor A și B. Dintre care 7 primării : Leova, Hănăsenii Noi, Filipeni, Romanovca, Cupcui, Sărata Nouă și Iargara, pentru care în perioada 2015-2016 au fost elaborate planurile locale de dezvoltare a sectorului AAC, în continuare vor beneficia de susținerea financiară a UE în implementarea nemijlocită a proiectelor investiționale, care prevăd construcția rețelelor interioare în localitățile nominalizate. Pentru alte 7 primării: Tochile Răducani, Sărata Răzeși, Sîrma, Tigheci, Borogani , Băiuș și Tomai, ADR Sud susținut de GIZ acordă, la etapa actuală, suport APL-urilor în actualizarea planurilor locale la capitolul apă și canalizare.

Pe lângă componenta de planificare proiectul MSPL AAC Leova prevede și componenta cooperare intercomunitară. La acest compartiment în perioada de raportare s-a reușit elaborarea termenilor de referință pentru angajarea experților, care urmează să elaboreze acordurile preliminare de cooperare intercomunitară între cele 14 APL implicate în proiect.

Pentru componenta investițională *”Construcția apeductului magistral Leova - Iargara”* , în primul semestru 2017 s-a reușit:

- finalizarea documentației tehnice în volum integral și verificarea părților scrise și grafice, de către verifcatorii de proiecte atestați, precum și aprobarea acestora de către expertul internațional al DC Eschborn;
- transmiterea către ADR Sud, a setului de documentație tehnică pe suport de hârtie și în format electronic, de către Compania de proiectare,

Ședință de lucru în cadrul proiectului ”Construcția apeductului magistral Leova - Iargara”

în 4 exemplare în limba română și 2 exemplare în limba engleză;

- transmiterea către Consiliul Raional Leova a documentației tehnice pe suport de hârtie și în format electronic;
- identificarea expertului tehnic pentru acordarea suportului pentru elaborarea caietului de sarcini, ce ține de specificațiile tehnice.

Urmează începînd cu luna august, inițierea procedurii de licitație publică pentru lucrările de construcție.

O altă componentă a proiectului ține de mobilizarea populației comunităților încadrate în proiect. În cadrul acestei componente în perioada de raportare a fost desfășurată o ședință a comitetului director local (CDL), unde s-a audiat raportul privind implementarea proiectului MSPL AAC Leova și s-a solicitat implicarea mai activă a APL-urilor în diseminarea informației cu privire la proiect în rîndul populației comunităților respective.

Întru realizarea Planului de activitate al MDRC pentru anul 2017, precum și în conformitate cu lista proiectelor aprobate pentru a fi supuse evaluării impactului în anul 2017, în comun cu persoanele responsabile de proiect din cadrul ADR Sud, la data de 05.06.2017 a fost efectuată vizită de evaluarea a impactului proiectului “Apă curată pentru comunitățile bazinului rîului Prut, Primăria s. Manta, r. Cahul”.

Măsura 1.2. Reabilitarea și modernizarea drumurilor regionale și locale.

În cadrul acestei măsuri, în perioada de referință, se acționează pentru implementarea a trei proiecte investiționale finanțate din sursele FNDR :

1. *”Reabilitarea și modernizarea drumului de importanță regională str. I. Spirin din or. Cahul”.*
2. *„Dezvoltarea infrastructurii de afaceri prin conectarea localităților și a drumurilor locale de pe coridorul 20-RD Sud, R34 Sîrma-Tomai-Sărăteni-Hîrtop la rețeaua de drumuri naționale R3”;*
3. *„Construcția drumului intercomunitar Feștelița-Marianca de Jos-Ștefan Vodă și asigurarea conexiunii cu drumul național R30 Chișinău-Căușeni-frontiera cu Ucraina”*

Proiectul ***”Reabilitarea și modernizarea drumului de importanță regională str. I. Spirin din or. Cahul”***, este proiect trecător din POR-ul precedent și care se planifică a fi

*Vizită pe șantier în cadrul proiectului
”Reabilitarea și modernizarea
drumului de importanță regională str.
I. Spirin din or. Cahul”*

finalizat către luna noiembrie curent. În perioada de referință, au fost întreprinse următoarele acțiuni, în vederea realizării cu succes a proiectului:

- aducerea la cota de proiect a elementelor căminelor de colectare și evacuare a apelor pluviale în volum de 69 buc.
- decaparea îmbrăcămintei asfaltice la trotuare pe o suprafață de 7535 m².
- fontarea bordurilor mari (partea carosabilă) pe o lungime de 0.36 km

Pentru proiectul **„Dezvoltarea infrastructurii de afaceri prin conectarea localităților și a drumurilor locale de pe coridorul 20-RD Sud, R34 Sîrma-Tomai-Sărăteni-Hîrtop la rețeaua de drumuri naționale R3”**, în perioada de referință, au fost întreprinse următoarele acțiuni:

- aprobarea și semnarea contractului de finanțare între ADR Sud, APL Hîrtop și partenerii proiectului.
- obținerea deciziilor consiliului local privind aprobarea proiectului, desemnarea managerului de proiect și a mijloacelor financiare pentru supravegherea de autor și managerul de proiect;
- elaborarea documentației de licitație;
- crearea grupului de lucru pentru achiziții publice.
- organizarea licitației publice pentru contractarea lucrărilor de construcție. În acest context este de menționat că în cadrul acestui proiect s-au desfășurat 3 licitații, primele 2 anulate din motivul că nu a fost prezentată nici o ofertă calificată. Și doar a treia procedură a fost rezultativă.
- organizarea licitației publice pentru achiziționarea serviciilor de supraveghere tehnică. În urma examinării ofertelor, grupul de lucru a identificat câștigătorul, dar a fost reziliat contractul privind achiziționarea serviciilor de supraveghere tehnică. Motiv fiind solicitarea câștigătorului, care a invocat imposibilitatea respectării obligațiilor prevăzute în contract.
- Inițierea unei noi proceduri de achiziții publice pentru contractarea serviciilor de supraveghere tehnică.

Licitație publică pentru contractarea lucrărilor de construcție

În cadrul proiectului **”Construcția drumului intercomunitar Feștelița-Marianca de Jos-Ștefan Vodă și asigurarea conexiunii cu drumul național R30 Chișinău-Căușeni-frontiera cu Ucraina”**, în perioada ianuarie-iunie 2017, s-au desfășurat următoarele activități:

- a fost încheiat contractul de finanțare cu aplicantul și partenerii proiectului;
- a fost aprobat prin decizia consiliului local Feștețița proiectul, contribuția proprie, angajarea managerului de proiect și alocarea mijloacelor financiare pentru supravegherea de autor.
- elaborarea documentației de licitație și crearea grupurilor de lucru pentru achizițiile publice a lucrărilor de construcții și serviciilor de supraveghere tehnică.
- după evaluarea ofertelor (din 5 oferte depuse), la 25.04.2017 a fost desemnat ofertantul câștigător SRL „Acit Trans”. Suma contractului: 19 074 041,10 lei (cu TVA)
- La data de 27.04.2017 din 3 oferte, a fost selectat responsabilul tehnic.

La data de 11.05.2017, a avut loc semnarea trilaterală a contractului de antrepriză, iar la 22.05.2017 au demarat lucrările de construcție din cadrul proiectului.

Lansarea oficială a lucrărilor în cadrul proiectului "Construcția drumului intercomunitar Feștețița-Marianca de Jos-Ștefan Vodă și asigurarea conexiunii cu drumul național R30 Chișinău-Căușeni-frontiera cu Ucraina"

La data de 30 mai 2017 a avut loc lansarea oficială a lucrărilor în cadrul proiectului, cu participarea ministrului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Dl. Vasile Bîtea, directorul Agenției de Dezvoltare Regională Sud, Maria Culeșov, președintele raionului Ștefan Vodă și al Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud, Nicolae Molozea, primarul satului Feștețița, Nicolae Tudoreanu, edili ai comunităților partenere, reprezentanți ai societății civile și mass media.

În prezent, sunt în desfășurare lucrările de decapare și terasament pe porțiunea sectorului 1 al drumului, fiind valorificați 2577.94 mii lei.

Lucrări în cadrul proiectului "Construcția drumului intercomunitar Feștețița-Marianca de Jos-Ștefan Vodă și asigurarea conexiunii cu drumul național R30 Chișinău-Căușeni-frontiera cu Ucraina"

Întru realizarea Planului de activitate al MDRC pentru anul 2017, precum și în conformitate cu lista proiectelor aprobate pentru a fi supuse evaluării impactului în anul 2017, în comun cu persoanele responsabile de proiect din cadrul ADR Sud, la data de 05.06.2017 a fost efectuată vizită de evaluare a impactului proiectului “Construcția drumului local Sărățica Nouă-Tomaiul Nou, raionul Leova”.

Măsura 1.3. Dezvoltarea sistemelor regionale de management integrat al deșeurilor solide

Conform Strategiei de gestionare integrată a deșeurilor solide pentru RDS, regiunea este împărțită în trei zone de management a deșeurilor solide (MDS). Zona MDS I include raioanele Cimișlia, Basarabeasca și Leova, zona MDS II - raioanele Căușeni și Ștefan Vodă și zona MDS III- raioanele Cahul, Cantemir și Taraclia. Întru realizarea strategiei, în anul 2015 a fost lansat procesul de elaborare a 3 studii de fezabilitate pentru aceste 3 zone. La insistența Ministerului Mediului, au fost extinse hotarele zonelor MDS I și III. Astfel în zona MDS I a fost inclus raionul Comrat din UTAG, iar în zona MDS III la fel, 2 raioane din UTAG, raionul Ceadăr Lunga și raionul Vulcănești. Pentru zonele MDS I și II SF sunt în curs de elaborare cu suportul Agenției Cehe pentru Dezvoltare (ACD) în cadrul proiectului „Asistență tehnică și instituțională în tratarea deșeurilor solide în regiunea de Sud a Moldovei”. Beneficiar direct al proiectului este Ministerul Mediului, ADR Sud în acest proces a avut rol de facilitator.

Pentru zona de management III, Studiul de Fezabilitate(SF) a fost elaborat cu suportul GIZ în cadrul proiectului ”Modernizarea serviciilor publice locale în R Moldova”. SF a fost transmis către ADR Sud în anul 2016. Pe lângă SF pentru zona MDS III a fost elaborat în 2016 și Raportul de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM). Ministerului mediului la data de 15 mai 2017 a emis Acordul de mediu nr. 6 la documentația privind evaluarea impactului asupra mediului pentru studiul de fezabilitate al proiectului ”Crearea sistemului de management integrat al deșeurilor în Zona de management a deșeurilor nr.1 (conform clasificării din Strategia Națională de MDS”.

În perioada de raportare Consiliile raionale Cahul, Taraclia, Cantemir și CE al UTAG au aprobat decizii de acceptare spre aplicare a studiului de fezabilitate.

Concomitent cu elaborarea SF a derulat și procedura de schimbare a destinației celor trei terenuri pentru amplasarea infrastructurii regionale de gestionare a deșeurilor, pe care se planifică construcția următoarelor elemente de infrastructură:

- Depozit regional în or. Cahul;
- Stația de transfer în com. Cania, Cantemir;
- Stația de transfer în or. Taraclia.

Toate aceste trei terenuri aveau inițial o destinație agricolă. Din aceste motive, pentru a avea posibilitatea de a proiecta și efectua lucrări de construcție în aceste locații, era necesară schimbarea

destinației terenurilor. Respectivul proces este în derulare și este monitorizat în permanență de către ADR Sud. La data raportării situația este următoarea: la Cania procesul a fost finalizat, CL a aprobat decizia de schimbare a destinației terenului și a fost înregistrată tranzacția la Oficiul teritorial cadastral. La Taraclia procesul de schimbare a destinației se află la o etapă avansată. Pentru această locație se estimează că procedura va fi finalizată fără mari dificultăți. La Cahul situația este mai complexă în comparație cu celelalte locații. Sunt necesare mai multe etape, inclusiv declararea obiectului de utilitate publică, studiul pedologic, înregistrarea cadastrală a terenului cumulativ format din mai multe parcele de teren din sectorul privat, în curs de schimbare și teren public neînregistrat. ADR Sud a desfășurat o ședință de lucru cu specialiștii primăriei or. Cahul, unde au fost stabilite etapele următoare pentru finisarea procedurii schimbării destinației terenului alocat pentru construcția depozitului regional. Până la finele anului 2017 se planifica finalizarea procedurilor care țin de schimbarea destinației terenurilor în raioanele Cahul și Taraclia.

Pentru identificarea surselor de finanțare destinate creării sistemului de MDS pentru zona de management Cahul-Cantemir-Taraclia - Ciadîr Lunga și Vulcănești, în prezent se duc tratative între Guvernului RM cu reprezentanți Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și Banca Europeană de Investiții (BEI).

POR Sud 2017-2020 conține 7 proiecte în domeniul MDS și doar 2 proiecte din acestea au fost selectate de comisia interministerială pentru a fi incluse în DUP 2017-2020. Pentru anul 2017 nu a fost alocată finanțare din FNDR pentru implementarea acestor proiecte.

Măsura 1.4. Sporirea eficienței energetice a clădirilor și spațiilor publice

În vederea realizării acestei măsuri, în anul 2017 au fost repartizate mijloace financiare din sursele FNDR pentru implementarea proiectului **„Reabilitarea termică a clădirii IMPS ”Spitalul raional Cantemir (bloc chirurgical)”**.

Pe parcursul perioadei de raportare, în cadrul proiectului s-a reușit:

- Aprobarea și semnarea contractului de finanțare între ADR Sud, CR Cantemir și partenerii proiectului.
- Adoptarea de către consiliul raional a deciziilor privind aprobarea proiectului, desemnarea managerului de proiect și a mijloacelor financiare pentru supravegherea de autor .
- Elaborarea documentației de licitație;
- Crearea grupului de lucru pentru achiziții publice și organizarea licitației publice pentru contractarea lucrărilor de construcție. În urma examinării ofertelor, grupul de lucru a decis de a anula procedura de licitație, deoarece nu a întrunit numărul minim de oferte calificate.

A fost inițiată procedura repetată de achiziții publice pentru contractarea lucrărilor de construcție, precum și licitația publică pentru contractarea serviciilor de supraveghere tehnică.

ADR Sud în perioada 2014-2015 a elaborat, cu suportul GIZ, PRS în domeniul EE a clădirilor publice pentru RDS. Din procesul de planificare regională sectorială au rezultat 8 Concepte de Proiecte Posibile (CPP) pentru 8 clădiri publice din RDS. Trei din acestea, au fost dezvoltate în Concepte de Proiecte Viabile. Derularea proiectului de EE a spitalului raional Ștefan Vodă a fost sistată, cauza fiind necesitatea unei reabilitări complexe a clădirii spitalului care trebuie făcută înaintea implementării proiectului de eficiență energetică propriu zis.

Implementarea proiectului Modernizarea Serviciilor Publice Locale de EE

În prezent sunt în curs de implementare 2 proiecte:

1. Eficientizarea energetică a liceului teoretic "Constantin Spătaru" din or. Leova;
2. Eficientizarea energetică a liceului teoretic "Matei Basarab" din or. Basarabasca;

Pe parcursul perioadei de raportare, în cadrul ambelor proiecte, s-au întreprins aceleași acțiuni:

- Au fost elaborate auditele energetice ale clădirilor și transmise spre avizare Agenției pentru Eficiența Energetică;
- Au fost elaborate a 2 liste de măsuri

Ședință de lucru în cadrul proiectului Eficientizarea energetică a liceului teoretic "Matei Basarab" din or. Basarabasca

EE pentru includerea în caietele de sarcini pentru proiectare și transmiterea spre avizare către Departamentul Construcții GIZ;

- S-au desfășurat 4 ședințe a Grupului de lucru pe proiecte și au fost numiți managerii de proiecte;
- S-a organizat un atelier de lucru cu toți actorii implicați, privind Abordarea în implementarea proiectelor de modernizare a serviciilor publice locale în sectorul EE din sursele de finanțare ale Uniunii Europene;
- A fost elaborat proiectul de Memorandum de Înțelegere privind implementarea măsurilor EE;
- Au fost elaborate Planurile de Implementare, Matricea Riscurilor și Matricea Cadrului Logic a proiectelor.

Pentru a facilita procesul de identificare a surselor de finanțare din domeniul EE, ADR Sud urmărește apelurile donatorilor externi pe acest segment și informează prin intermediul paginii web a ADR toate persoanele interesate. Astfel, în perioada 2017, pe site-ul ADR Sud au fost plasate mai multe comunicate de presă pe segmentul respectiv, printre care:

- Anunț privind lansarea apelului Programului transnațional Dunărea 2014-2020 și invitația autorităților publice de a aplica la *Prioritatea de eficiență energetică*.
- Invitație pentru ONG-uri și OSC-uri de aplicare a propunerilor de proiecte la Programul de Granturi Mici (SGP) al Facilității Globale de Mediu (GEF), conform domeniului de interes: *Co-beneficiile de acces la sistemul energetic cu emisii reduse de carbon*.
- Invitație de aplicare la programului polonez de cooperare pentru dezvoltare - Polish Aid prin Fondul Granturilor Mici (FGM) ca instrument de co-finanțare al Fundației "Solidarity Fund PL" în Republica Moldova în cadrul priorității *III. Renovarea spațială (modernizarea și renovarea spațiilor publice urbane)*

Obiectivul specific 2: Creștere economică echilibrată și durabilă

Pentru perioada de raportare, ADR Sud și-a propus și a întreprins acțiuni pentru realizarea următoarelor măsuri aferente obiectivului dat:

- Planificarea dezvoltării economice și turistice a RDS
- Dezvoltarea serviciilor și infrastructurii de suport în afaceri
- Modernizarea și promovarea obiectivelor cultural-turistice de importanță regională.

Măsura 2.2. Planificarea dezvoltării economice și turistice a RDS:

În perioada 2011-2015 ADR Sud cu suportul partenerilor de dezvoltare, a elaborat programe regionale sectoriale sau documente echivalente pentru toate sectoarele aferente obiectivului strategic nr. 1 și anume: sectorul de alimentare cu apă și canalizare, sectorul drumuri regionale și locale, sectorul de management integrat a deșeurilor solide și sectorul eficiența energetică a clădirilor publice. Utilitatea acestor documente rezidă, în special, în trasarea unor direcții de dezvoltare a sectorului respectiv, stabilite în mod participativ și bazate pe o viziune integrată regională, precum și în generarea unui portofoliu de proiecte cu o calitate net superioară.

Ținând cont de experiența anterioară, ADR Sud cu suportul experților în domeniile turism și economie, în anul 2016 a început activități de elaborare a PRS în domeniile: atractivitatea turistică a RDS și dezvoltarea infrastructurilor de sprijin în afaceri în RDS.

Consultarea publică a PRS în domeniul sporirii atractivității turistice a RDS

- PRS în domeniul sporirii atractivității turistice a RDS:
Procedura de elaborare a PRS în domeniul sporirii atractivității turistice a RDS a fost lansată în anul 2016 și a continuat și în 2017 prin următoarele activități:
 - organizarea consultărilor publice a proiectului de document (ședința propriu zisă s-a desfășurat la data de 20 ianuarie 2017)
 - aprobarea documentului de către CRD Sud prin decizia

nr.1/04 din 26 ianuarie 2017.

- PRS pentru dezvoltarea infrastructurilor de sprijin în afaceri:

În perioada de referință, s-au întreprins următoarele acțiuni:

- au fost desfășurate 4 ședințe ale GLRS în domeniul dat;
- au fost convocați antreprenorii și rezidenții incubatoarelor de afaceri din RDS prin organizarea a două mese rotunde regionale;
- la data de 20 iunie 2017 au fost organizate consultările publice ale proiectului de document;
- documentul a fost aprobat de către CRD Sud prin decizia nr. 2/03 din 29 iunie 2017.

Consultarea publică a PRS pentru dezvoltarea infrastructurilor de sprijin în afaceri

Măsura 2.3. Dezvoltarea serviciilor și infrastructurii de suport în afaceri

În cadrul acestei măsuri, în semI al 2017 au fost întreprinse mai multe acțiuni menite să sprijine dezvoltarea serviciilor și infrastructurii de suport a afacerilor.

În acest scop au fost repartizate mijloace financiare din sursele FNDR pentru implementarea proiectului: ***"Dezvoltarea durabilă a Parcului Industrial Cahul ca structură de sprijinire a afacerilor de importanță regională"***.

Pe parcursul perioadei de raportare în cadrul proiectului s-a reușit:

- Aprobarea și semnarea contractului de finanțare între ADR Sud, aplicantul și partenerii proiectului;
 - Adoptarea deciziilor consiliului raional privind aprobarea proiectului, a contribuției proprii, de desemnare a managerului de proiect și mijloacelor financiare pentru supravegherea de autor și managerul de proiect;
 - Elaborarea documentației de licitație și crearea grupului de lucru pentru achiziții publice.
 - Deschiderea ofertelor în cadrul licitației publice pentru contractarea lucrărilor de construcție.
- În urma examinării ofertelor grupului de lucru a decis de a anula procedura de licitație,

Vizită de lucru pe teritoriul destinat Parcului Industrial Cahul

deoarece nu a întrunit numărul minim de oferte prezentate. A fost inițiată procedura repetată de achiziții publice pentru contractarea lucrărilor de construcție.

A fost anunțată procedura de achiziții publice pentru contractarea serviciilor de supraveghere tehnică și urmează convocarea gupului de lucru.

În vederea impulsivării dezvoltării economice a RDS, în rezultatul elaborării PRS pentru dezvoltarea infrastructurilor de sprijin în afaceri, au fost identificate 4 note conceptuale, două dintre care urmează să fie dezvoltate până la stadiul de concept de proiect viabil (CPV). Un CPV a fost depus în cadrul programului ”Primari pentru creștere economică” la data de 31 mai curent, ca proiect regional, denumit ”Poarta de Sud a Moldovei deschisă pentru afaceri și pentru investiții”.

Tot în această perioadă, ADR Sud a aplicat 1 notă conceptuală la ”Canada Fund for Local Initiative (CFLI), în vederea implementării unui proiect prin consolidarea capacităților antreprenorilor din RDS, denumit ”Sporirea creșterii economice în RDS prin aplicarea inovațiilor în dezvoltarea agriculturii verzi”.

În scopul identificării surselor alternative de finanțare pentru proiectele locale și regionale, ADR Sud a colaborat intens cu APL Iși II din Regiune.

ADR Sud cu regularitate a informat prin intermediul paginii oficiale www.adrsud.md despre apelurile deschise, termenele limită, sesiunile de instruire privind anumite programe:

Programul de Cooperare Transfrontalieră ”Bazinul Mării Negre 2014-2020”, Programul Transnațional Dunărea 2014-2020, Programului Operațional Comun România-Republica Moldova.

În vederea eficientizării procesului de identificare a surselor de finanțare, către specialiștii responsabili de atragerea investițiilor din cadrul Consiliilor Raionale din RDS, a fost expediată o anexă cu informația privind sursele de finanțare eligibile pentru Republica Moldova.

Măsura 2.4. Modernizarea și promovarea obiectivelor cultural-turistice de importanță regională

Activitățile întreprinse în vederea realizării acestei măsuri, s-au axat pe promovarea atât a ideilor de proiect în domeniul turismului, cât și pe promovarea potențialului turistic a RDS.

În rezultatul elaborării PRS în domeniul sporirii atractivității turistice a RDS, au fost identificate 4 note conceptuale. ADR Sud întreprinde acțiuni în vederea contractării unui expert/ companii, pentru a dezvolta două dintre ele în calitate de concept de proiect viabil (CPV) și a le promova spre finanțare în cadrul programelor transfrontaliere.

Tot în acest context, proiectul ”Lunca Prutului” un nou traseu turistic regional” – inclus în POR Sud 2017-2020, dar care nu a obținut finanțare din FNDR, a fost promovat în cadrul Conferinței Naționale privind finanțarea inițiativelor SUERD.

Una din componentele acestei măsuri prevede promovarea potențialului turistic și cultural al zonei prin mediatizarea evenimentelor culturale desfășurate în Regiunea de Dezvoltare Sud. În acest context, ADR Sud a fost partener în mediatizarea evenimentului de talie regională și națională, Expoziția-târg "Parada Florilor", organizată de către consiliul Raional Cimișlia.

Constituind un punct de atracție pentru băștinași și străini, evenimentul atrage mulți turiști, dar și reprezentanți ai ambasadelor străine în Republica Moldova, prin culoare și prin prezența masivă în inima Sudului a meșterilor populari și a colectivelor artistice din zonă și nu numai.

Expoziția – târg "Parada Florilor", 30 aprilie 2017

În Regiunea Sud, turismul cultural este susținut de câteva evenimente-cheie, printre care se numără "Festivalul Strugurelui", Festivalul internațional de folclor „Nufărul Alb”, Festivalul "Iprosop" Festivalul - concurs folcloric " Nistrule, pe malul tău", Festivalul regional al orchestrelor de muzică populară, în memoria rapsodului "Ion Popușoi" ș.a.

Beneficiarii acestor activități sunt potențialii turiști în regiune, agenții economici și alte organizații active în domeniul turistic și cultural.

Obiectivul specific 3: Consolidarea guvernantei regionale

Pentru realizarea acestui obiectiv specific, în perioada ianuarie - iunie 2017, ADR Sud a realizat activități pentru fiecare din cele 4 măsuri aferente lui, și anume:

- Dezvoltarea capacităților actorilor de dezvoltare regională;
- Eficientizarea activității operaționale a instituțiilor de dezvoltare regional;
- Promovarea potențialului regiunii și atragerea investițiilor în domeniul dezvoltării regionale;
- Aplicarea sistemelor de monitorizare și evaluare a implementării strategiei de dezvoltare regională.

Măsura 3.1. Dezvoltarea capacităților actorilor de dezvoltare regională

Activitățile planificate pentru realizarea măsurii respective se axează pe identificarea necesităților de instruire a actorilor implicați în procesul de dezvoltare regională, cu precădere membri ai CRD Sud, reprezentanți ai APL din RDS și specialiști din cadrul ADR Sud.

În perioada de raportare, în cadrul proiectului STATREG” Îmbunătățirea statisticii regionale în Republica Moldova ” finanțat de UE, specialiștii secției planificare strategică și programare și secției management proiecte ai ADR Sud, au fost instruiți în cadrul a 2 ateliere de lucru. Tematicile acestor ateliere au ținut de: utilizarea avansată a instrumentelor IT pentru analiza socio - economică regională și utilizarea sondajelor în dezvoltarea regională etc.

La data de 28 martie a avut loc ultima ședință a Consiliului Coordonator a proiectului UE STATREG, la care a participat Directorul ADR Sud. În cadrul ședinței a fost prezentat sumarul activităților IT, sumarul în domeniul consolidării capacităților, precum și raportul final de activitate al proiectului (perioada de raportare: decembrie 2016 - martie 2017). Ulterior, în cadrul aceluiași proiect, la 29 martie a fost desfășurată conferința finală ”Statistici regionale pentru o viață,

economie și guvernare mai bune”. La acest eveniment fost prezent șeful secției planificare strategică și programare. Scopul conferinței a fost familiarizarea despre rezultatele principale ale proiectului STATREG.

În perioada februarie – aprilie 2017, ADR Sud în comun cu Asociația de Dezvoltare a Turismului din Moldova (ADTM) a organizat un atelier regional și 3 training-uri regionale tematice, în vederea îmbunătățirii capacităților în scrierea proiectelor de turism a actorilor din RDS, în scopul aplicării inclusiv la Programul de Granturi Mici al Fondului Global de Mediu (GEF).

La acest atelier au participat activ circa 80 de participanți :

- autorități publice locale din Regiunea Sud, care susțin dezvoltarea turismului în destinațiile ecoturistice și dezvoltarea durabilă a localităților;
- ONG-uri care susțin și promovează turismul;
- antreprenori din destinațiile turistice rurale, cointeresați să dezvolte sau să consolideze afacerile prin atragerea investițiilor în amenajarea destinațiilor turistice, specialiștii ADR Sud.

La data de 7 februarie 2017 specialistul în domeniul cooperare și atragerea investițiilor a participat la Conferința Națională privind finanțarea inițiativelor SUERD, iar la data de 3 aprilie a participat la atelierul de informare în cadrul Programului de cooperare transfrontalieră “Bazinul Mării Negre 2014-2020”. Principalele subiecte de instruire au fost completarea formularelor de aplicare, documentele suport pentru cererile de finanțare ș.a.

În perioada 15-19 mai, specialiștii ADR Sud au participat în cadrul Programului de instruire privind managementul și elaborarea proiectelor/programelor, desfășurat în cadrul Academiei de Administrare Publică, cu suport financiar din partea GIZ.

Atelier regional organizat de ADTM, februarie 2017

Curs de instruire privind managementul și elaborarea programelor și proiectelor, mai 2017

În perioada de raportare, un specialist al secției management proiecte a participat la Conferința internațională în domeniul managementului integrat al deșeurilor solide, care a avut loc în perioada 27 – 30 iunie 2017, la Mamaia, județul Constanța, România.

Scopul Conferinței a fost realizarea unei radiografii cât mai exacte asupra situației managementului deșeurilor în România, precum și o evaluare a soluțiilor propuse pentru îmbunătățirea situației existente.

Conferință internațională MDS, 27 – 30 iunie 2017, Mamaia, România

În perioada de referință, a fost organizat un atelier de lucru și pentru membrii CRD Sud cu tematica: „Fortificarea rolului CRD Sud”, desfășurat la 29 iunie 2017. În cadrul atelierului, participanții au fost familiarizați cu rezultatele evaluării funcționalității CRD, în cadrul focus-grupurilor regionale, convocate în luna februarie curent. Ca rezultat, experții GIZ au venit cu recomandări care vizează consolidarea capacităților CRD Sud, pentru a genera o implicare dinamică și responsabilă în procesul de dezvoltare regională, și de a fortifica cooperarea intercomunitară.

*Atelier de lucru "Fortificarea rolului CRD Sud",
29 iunie 2017*

În vederea facilitării procesului de căutare și identificare a partenerilor pentru proiecte transfrontaliere, potențialii beneficiari din RDS, au fost informați despre programele de cooperare transfrontalieră prin intermediul pe paginii oficiale a Agenției și rețelelor de socializare. Au fost organizate de către Cancelaria de Stat în perioada 3 - 6 aprilie curent, în fiecare regiune (Nord, Centru și Sud) sesiuni de informare privind Programul de cooperare transfrontalieră “Bazinul Mării Negre 2014-2020”, la care au participat reprezentanții APL I și II din Regiune, precum și alți actori interesați. Cu suportul Programului și a Agenției Austriece pentru Dezvoltare a fost organizat un atelier în vederea informării instituțiilor eligibile despre derularea Programului Transnațional Dunărea 2014-2020. și aspectele privind pregătirea propunerilor de proiecte pentru apelul lansat.

Total, în sem I al anului 2017, circa 200 actori din RDS au participat la 43 sesiuni de instruire pe diverse domenii conexe DR.

Măsura 3.2. Eficientizarea activității operaționale a instituțiilor de dezvoltare regională

Această măsură presupune asigurarea eficienței în activitatea operațională a ADR și CRD Sud, instituții responsabile de calitatea implementării politicii de dezvoltare regională în Regiunea de Dezvoltare Sud.

În vederea perfecționării cadrului legal și normativ al dezvoltării regionale, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, a recurs la elaborarea unei legi noi privind dezvoltarea regională. În acest context, ADR Sud a participat la ședința de lucru, în cadrul căreia a înaintat propuneri de îmbunătățire a cadrului legal al dezvoltării regionale.

Pe parcursul perioadei de raportare, ADR Sud a asigurat secretariatul Consiliului Regional de Dezvoltare Sud, prin organizarea a două ședințe ordinare ale CRD Sud.

În cadrul ședințelor au fost luate decizii importante vis-a-vis de activitatea ADR Sud și procesul de dezvoltare regională în RDS. Astfel, în perioada de raportare CRD Sud a aprobat 11 decizii, principalele din ele fiind deciziile cu privire la aprobarea programelor regionale sectoriale în

domeniul turismului și infrastructurii de sprijin a afacerilor, POR Sud 2017-2020, precum și Regulamentul constituire și funcționare a Comisiilor Regionale Sectoriale (CRS).

În perioada de referință, la recomandarea MDRC și experților GIZ, ADR Sud a lansat activități privind crearea comisiilor regionale sectoriale pe lângă CRD Sud. Astfel, au fost convocați membrii CRD în ședințe cu experții GIZ, au fost expediate chestionare privind necesitatea instruirii membrilor CRD Sud, precum și colectarea și analiza răspunsurilor din partea membrilor. În rezultat, membrii CRD Sud au confirmat necesitatea constituirii comisiilor regionale sectoriale în componența CRD, fapt confirmat prin aprobarea unei decizii de constituire a comisiilor date pe domeniile AAC și MDS.

Întru respectarea principiului transparenței în activitatea decizională a CRD Sud, pe pagina web a ADR Sud și pe conturile ADR Sud de pe rețelele de socializare, în perioada de raportare au fost publicate o serie de comunicate, articole cu privire la subiectele examinate și deciziile aprobate. Acestea din urmă fiind plasate pe site-ul oficial al ADR Sud, la rubrica Regiunea de Dezvoltare Sud, subrubrica Procese-verbale și Decizii ale CRD Sud.

Ședința CRD Sud, 29 iunie 2017

Măsura 3.3. Promovarea potențialului regiunii și atragerea investițiilor în domeniul dezvoltării regionale

În cadrul acestei măsuri sunt incluse activități legate de sporirea vizibilității RDS prin diverse metode, stabilirea relațiilor și parteneriatelor cu diverse instituții și organizații, precum și activități menite să atragă investiții în regiune.

La data de 24 martie curent, ADR Sud sub egida MDRC și cu suportul financiar al Agenției Austriece pentru Dezvoltare (ADA), a organizat o masă rotundă regională, cu genericul „Oportunități pentru viitor prin șanse egale pentru femei în contextul macro-strategiei SUERD și a programelor Europene”. Scopul evenimentului a fost să încurajeze femeile în vederea inițierii unei afaceri, să sporească nivelul de participare a femeilor în politică și la luarea deciziilor, să sprijine inițiativele frumoase și activitățile femeilor din diasporă etc. La eveniment au

Masă rotundă regională „Oportunități pentru viitor prin șanse egale pentru femei în contextul macro-strategiei SUERD și a programelor Europene” 24 martie 2017

participat femei din APL, din sectorul asociativ, mediul de afaceri, femei cu statut de lider și cu funcții de conducere.

În data de 4 mai, 2017 a fost semnat un acord de colaborare între Universitatea de Stat "Bogdan Petriceicu Hașdeu" din orașul Cahul și ADR Sud, în vederea organizării activităților comune, ce au drept scop îmbunătățirea și eficientizarea participării ambelor instituții la dezvoltarea socio-economică a Regiunii de Dezvoltare Sud, promovarea și susținerea mediului de afaceri din Regiune. Acordul prevede, de asemenea, realizarea, în perioada următorilor ani, a schimbului de experiență și bune practici între studenți, doctoranzi și cadre didactice din Universitate și specialiștii ADR Sud, inclusiv prin programe de stagiere și masterat.

ADR Sud acționează în scopul identificării potențialilor parteneri și semnarea acordurilor de parteneriat cu diverse instituții interesate. În acest sens, în data de 6 iunie 2017 în cadrul unei vizite oficiale în RDS a unei delegații din Republica Letonia, ADR Sud a facilitat semnarea intențiilor de colaborare între Consiliul Raional Cimișlia și regiunea Aizkraukles, cât și între Consiliul Raional Leova și regiunea Riebiņi. În urma relațiilor stabilite, părțile vor face schimb de experiență în domeniul administrației publice, vor facilita cooperarea între antreprenorii din localitățile pe care le reprezintă, vor elabora și implementa proiecte comune, vor desfășura activități sportive și culturale comune.

Semnarea intenției de colaborare între Consiliul Raional Cimișlia și regiunea Aizkraukles, Letonia

În același scop, au fost depuse 3 concepte de proiecte în cadrul cărora ADR Sud are calitatea de partener asociat, în cadrul Programului Transnațional Dunărea 2014-2020. Partenerii lideri sunt, după cum urmează:

- Primăria Cluj-Napoca, România, proiectul AGORA.
- Primăria Jaszbereny, Ungaria, proiectul CONRAD.
- Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Chimico-Farmaceutică, ICCF, București, România, proiectul DANUBEPPA.

Măsura 3.4. Aplicarea sistemelor de monitorizare și evaluare a SDR

Pentru anul 2016 urma ca MDRC, de comun cu partenerii de dezvoltare din cadrul proiectelor "Modernizarea Serviciilor Publice Locale", GIZ și "Îmbunătățirea statisticii regionale în Republica Moldova" finanțat de UE împreună cu mai mulți actori, printre care BNS, mai multe ministere de

sector, ADR, să identifice metodologia de calcul a indicatorilor complecși pentru SNDR 2016-2020, iar pe domenii sectoriale să fie stabilite valorile inițiale pentru indicatori și țintele pentru anul 2020. La data de 31 mai 2017 a avut loc ședința privind definitivarea sistemului de M&E bazat pe rezultate, în RDS. Anterior desfășurării ședinței, au fost completate mai multe fișiere Excel cu indicatorii din SDR-POR-PRS-Proiecte. În cadrul ședinței a fost examinată corelarea acestor indicatori și s-a discutat asupra metodei de calcul a acestora, sursa de informare și stabilirea țintelor pentru anul 2020.

În perioada de referință ADR Sud a elaborat și prezentat MDRC și CRD Sud rapoarte periodice care țin de procesul de implementare a proiectelor (anual, trimestrial, semestrial), raportul anual de activitate al ADR Sud pentru anul 2016. Raportul privind implementarea POR 2013-2015 a fost publicat și pe site-ul ADR Sud. Ținând cont de faptul, că termenul de acțiune a POR Sud 2013-2015 a fost extins inclusiv pentru anul 2016, ADR Sud a elaborat raportul final pe POR Sud și l-a propus spre aprobare în ședința CRD Sud. Rapoartele semestrial și de implementare a POR Sud 2013-2016 sunt expuse publicului larg prin plasarea lor pe pagina web a ADR Sud.

Activități transversale

Categoria activităților transversale întrunește intervențiile care sunt relevante pentru majoritatea sau chiar toate măsurile strategice. Activitățile transversale realizate în sem I al anului 2017 se referă la elaborarea și aprobarea POR Sud 2017-2020. În anul 2016 a fost lansat cel de al treilea Concurs de Propuneri de Proiecte la FNDR și elaborat POR Sud 2017-2020 și aprobat în ședința CRD Sud din 26 ianuarie 2017. Beneficiarii direcți ai acestei activități sunt APL din regiune.

CONCLUZII

Prezentul raport este al treilea raport semestrial de implementare a SDR Sud 2016-2020 și elucidează cele mai relevante activități ale ADR Sud și partenerilor săi.

Printre cele mai importante realizări înregistrate de ADR Sud în sem I al anului 2017 se numără:

În domeniul planificare strategică și programare:

- ✓ Aprobarea de către CRD Sud a POR Sud 2017-2020, menirea căruia este de a crea platforma de implementare a SDR Sud prin intermediul unui portofoliu de proiecte;
- ✓ Elaborarea în cadrul unui proces participativ a PRS în domeniul sporirii atractivității turistice și aprobarea lui de către CRD Sud;
- ✓ Elaborarea în cadrul unui proces participativ a PRS în domeniul infrastructurii de sprijin a afacerilor și aprobarea acestuia de către CRD Sud;
- ✓ Elaborarea și aplicarea unei note conceptuale pe domeniul economic în cadrul proiectului UE ”primării pentru creștere economică”
- ✓ Elaborarea și aprobarea raportului final privind realizarea POR Sud 2013-2016;
- ✓ Crearea Comisiilor Regionale Sectoriale în componența CRD Sud, elaborarea și aprobarea regulamentului de funcționare.

În domeniul management proiecte:

Prin aprobarea DUP 2017-2020, au fost acceptate spre finanțare din FNDR 12 proiecte pentru RDS. Pentru anul 2017 au fost aprobate spre finanțare 6 proiecte, dintre care unul trecător.

- ✓ Au fost reluate lucrările în cadrul proiectului ”Reabilitarea și modernizarea drumului de importanță regională - str. I. Spirin, or. Cahul”.
- ✓ A avut loc lansarea oficială a lucrărilor în cadrul proiectului ”Construcția Drumului Intercomunitar Feștețița - Marianca De Jos – Ștefan Vodă și asigurarea conexiunii cu drumul Național R30, Chișinău - Căușeni – Frontiera cu Ucraina”.
- ✓ Au fost organizate achiziții publice, pentru achiziționarea lucrărilor, în cadrul a 4 proiecte, și anume:
 - ”Construcția sistemului de canalizare în sectorul Valul lui Traian și modernizarea stației de epurare din orașul Căușeni”;
 - ”Dezvoltarea infrastructurii de afaceri prin conectarea localităților și a drumurilor locale de pe coridorul 20-RD Sud, R34 Sîrma-Tomai-Sărăteni-Hîrtop la rețeaua de drumuri naționale R3”;
 - „Reabilitarea termică a clădirii IMPS "Spitalul raional Cantemir (bloc chirurgical)”;
 - ”Dezvoltarea durabilă a Parcului Industrial Cahul ca structură de sprijinire a afacerilor de importanță regională”.

În domeniul cooperare și atragere de investiții:

- ✓ 1 acord de colaborare semnat între ADR Sud și Universitatea de Stat "Bogdan Petriceicu Hașdeu" din orașul Cahul;
- ✓ 1 notă conceptuală la "Canada Fund for Local Initiative" în vederea implementării unui proiect prin consolidarea capacităților antreprenorilor din RDS, denumit "Sporirea creșterii economice în RDS prin aplicarea inovațiilor în dezvoltarea agriculturii verzi";
- ✓ 1 masă rotundă regională cu genericul "Oportunități pentru viitor prin șanse egale pentru femei în contextul macro-strategiei SUERD și a programelor Europene"

În domeniul comunicare, transparență și vizibilitate:

- ✓ 120 de comunicate publicate pe site-ul adrsud.md;
- ✓ 168 de subiecte intens mediatizate ;
- ✓ 90937 vizitatori ai site-ului web adrsud.md;